

2. podrobnou kalkulací, že výrobek nesnese zatížení v-ou d-í n-ou.

F. Daň se platí pravidelně zvláštními složnými lístky poštovního úřadu šekového, určenými jen pro v-ou d. n-ou a znějícími na konto příslušného zemského finančního úřadu; výjimečně možno platiti daň složenkami červenými, sloužícími k placení daní vůbec, peněžní poukázkou, u berního úřadu, u úřadu potravní daně na čáře v hotovosti a konečně i u jiné státní pokladny na základě zmocnění ministerstva financí; při dovozu z ciziny zaplatí soukromník za určitých podmínek daň u celního úřadu, jenž mu vydá celní kvitanci.

Kdo často nápojovou daň platí, může tak učiniti za podmínek přesně stanovených i hromadně na další, přibližně 1 až 2 měsíce obsahující období předem (toto hromadné placení může se týkati vždy jen daně za jednotlivé druhy nápojů, na př. víno, pivo atd. a musí býti výslovně na složném lístku jako takové vyznačeno.)

IV. Zdanění limonád, minerálních a sodových vod a piva. A. Daň z limonád, minerálních a sodových vod a z piva jest povinen platiti:

1. ten, kdo tyto nápoje vyrábí po živnostensku pro další prodej;

2. kdo je vyrábí pro vlastní potřebu a v takovém množství, že dočasná zásoba činí více než 20 litrů všech uvedených nápojů, vyjímaje pivo;

3. kdo je dopravuje z ciziny.

B. Povinnost k zaplacení daně z těchto nápojů vzniká prodejem, nebo jakýmkoliv jiným odbytem hotových výrobků z výroby a u cizozemských výrobků dopravením přes hranice. Daň je splatna nejpozději před prodejem, jiným odbytem, nebo vypravením nápojů z úředního celního řízení.

Finanční úřad může upustiti za určitých podmínek od opětovného vybrání daně za nápoje již zdaněné, které byly do podniku dopraveny z jiného závodu, nebo které se do podniku vrátily buď že nenašly odběratele, nebo byly jím vráceny. Výrobci (případně dovozci těchto nápojů z ciziny) jsou povinni konati o výrobě a odbytu těchto nápojů zápisy (jde tu zejména o knihu o výrobě a o odbytu); dále jsou povinni vydávati jednotlivým odběratelům (u živnostníků bez ohledu na množství, u soukromníků při odbytu alespoň 10 litrů) průvodní stvrzenky, že tyto nápoje byly zdaněny.

V. Důchodkový dozor, ustanovení trestní a propadnutí zboží. Podobně jako u ostatních spotřebních daní (na př. u daně z masa) jsou, pokud se týče v-é d-ě n-é, vydány předpisy o důchodkovém dozoru, o ohlašovací povinnosti živnostníků, o zostřeném a stálém důchodkovém dozoru.

Přestupky zákona o v-é d-i n-é stíhají se podle důchodkového trestního zákona; zvláštní zmínky zasluhuje ustanovení, že obchodník ve velkém, jenž vydá z nezdaněných nápojů menší množství než 40 litrů, dopouští se těžkého důchodkového přestupku, na který je uložena pokuta nejmeně 1000 Kč. Nápoje, které jsou uloženy jinde než v místnostech podnikatelem ohlášených, nebo jejichž zdanění nemůže býti prokázáno, mohou býti finančním úřadem prohlášeny za propadlé jak u výrobců, tak i prodávaců bez ohledu na to, komu patří a zdali se proti určité osobě zavede trestní řízení.

VI. Vymáhání a promlčení daně. Nezaplacené částky daňové vymáhají se tímž způsobem jako zadržené přímé daně.

O promlčení daně platí ustanovení zák. z 18. III. 1878, č. 31 ř. z.

Jan Martinec.

Daň výčepní.

Snahy po zamezení přílišného užívání lihových nápojů vedou k ochranným opatřením, aby rozšiřování jejich bylo pokud možno co nejvíce omezováno a prodej jich, aby podléhal přímé kontrole. Důvody povahy etické způsobily zavedení licencí k výčepu a drobnému prodeji lihovin, kterým rukou v ruce následuje dávka z těchto povolení.

V bývalém Rakousku zavedena byla dávka z výčepu a drobného prodeje lihovin zákonem č. 62 ř. z. z r. 1881 — obecně zvaná d-í v.

Předmětem dávky byl výčep a drobný prodej pálených lihovin, které bez přísady nebo s přísadou hodily se za nápoje, i pokud byly prodávány v malých částkách, byť i v uzavřených nádobách jednolitrových a menších.

Základem při vyměřování dávky byla početnost obyvatelstva místa, kde zdaněná provozovna se nacházela, zjištěná při posledním, vyměření dávky předcházejícím, sčítání lidu. Výše dávky pohybovala se v sazbách od 10 K do 100 K. Platila se pololetně předem. Za každé místo, kde se

provozoval pouze drobný prodej, platily se dvě pětiny sazeb. Za každé další místo, v němž se obchod pálenými nápoji provozoval jako hlavní zaměstnání, platila se jedna čtvrtina sazeb. Byl-li tento prodej zaměstnáním vedlejším, platila se jedna pětina sazeb s omezením, že dávka nesměla převyšovati pátý díl daně výdělkové.

Osvobozeny byly výčep a drobný prodej ve vojenských táborech polních i cvičných mimo kasárny zřízených, lihoviny v lékárnách prodávané na lékařský předpis a výčep v horských boudách.

Dávka byla zrušena cís. nař. č. 157 ř. z. z r. 1917.

Na Slovensku a v Podkarpatské Rusi platí dosud zák. čl. XXV/1899 o t. zv. výčepním důchodku a nařízení býv. uh. min. fin. 64758/1899.

I tady byla tato dávka zavedena spíše z etických důvodů a je v podstatě dávkou za povolení (licenci) k provozování výčepu a maloprodeje lihových nápojů.

Předmetem výčepního důchodku je odbyt lihových nápojů a pálených lihových nápojů, t. j. tekutin obsahujících alkohol, nebo získaných destilací a způsobilých k výrobě lihových nápojů.

V odbytu rozeznáváme výčep a prodej. Výčep může býti neobmezený a obmezený. Výčepem neobmezeným rozumíme odbyt lihových nápojů v malém v uzavřených i otevřených nádobách k použití v obchodní místnosti i mimo ni. Výčep obmezený zahrnuje 1. nálev lihových nápojů do $\frac{1}{10}$ l k požití v místnosti, 2. výčep přes ulici v malém v otevřených nádobách a 3. výčep piva a vína v uzavřených nádobách v obchodní místnosti.

Prodej je opět v malém nebo ve velkém. Prodej v malém zahrnuje živnostenský odbyt lihových nápojů v uzavřených nádobách, lihu a obyčejné pálenky nejméně $\frac{1}{2}$ l (nikoli v sudech). Při prodeji ve velkém musí se prodati nejméně 25 l vína, lihu a obyčejné pálenky 100 l a jiných lihových nápojů 25 l. Velkoprodej vína, moštu a piva je volným.

Povolení (licence) k odbytu lihových nápojů uděluje se spolehlivým občanům státním. Z těchto povolení vybírá se dávka podle druhu a rozsahu, splatná vždy čtvrtletně předem.

Druh povolení dělí se na skupiny:

1. neobmezený výčep;
2. maloprodej, nálev s výčepem přes ulici, výčep lahvového vína a piva v ka-

várnách, cukrárnách, lahůdkářství s maloprodejem a nálevem nebo bez něho;

3. maloprodej s nálevem, výčep přes ulici s maloprodejem nebo bez něho a maloprodej nespádající pod č. 2, 4, 6;

4. maloprodej jako vedlejší obchod u obchodníků a kramářů;

5. nálev;

6. maloprodej vína vlastní úrody po dobu delší půl roku;

7. maloprodej vína vlastní úrody po dobu kratší půl roku.

Sazba na neobmezený výčep je sazbou základní a řídí se podle počtu obyvatelstva zjištěného při posledním sčítání, a podle toho, zda místo, pro které je povolení uděleno, je sídlem župní správy nebo sedrie, či nikoli. Sazba má 5 tříd.

Sazby na neobmezený výčep:

I. Místo je sídlem správy župní nebo sedrie:

obyvatelstva	třída: 1	2	3	4	5
pod 10.000	150	100	80	60	30 Kč
10.000—20.000	200	150	100	80	40 „
přes 20.000	300	200	150	100	50 „

II. V místech ostatních:

pod 20.000	100	80	60	40	20 „
nad 20.000	150	100	80	60	40 „

Na další druhy povolení ukládá se dávka zlomkem sazeb výše uvedených, a to na skupinu ad 2. uvedenou čtyři pětiny, ad 3. tři pětiny, ad 4. polovina, ad 5. dvě pětiny, ad 6. jedna pětina, ad 7. jedna desetina.

Zmírnění sazeb může nastati snížením sazeb z nepravidelného výčepu (na nádražích, v útulnách a pod.), z příležitostného nálevu a výčepu přes ulici vína vlastní úrody s maloprodejem nebo bez něho, při čemž dávka činí část sazby za dobu výkonu nejméně však za čtvrt roku. Z výčepu trhovců a markytánů pro vojenská cvičení se platí 20 Kč ročně předem splatných.

Zmírnění sazby může nastati také přerazením místa ze skupiny vyšší do nižší.

Při neobmezeném výčepu musí dávka obnášet za každých 500 obyvatel vždy aspoň střední sazbu. V místech s počtem obyvatelstva pod 10.000, v nichž není sídlo župní správy nebo sedrie, dávka obnáší aspoň 40 Kč na každých 500 obyvatel. Při výčepu obmezeném a maloprodeji se dávka vyměřuje podle sazeb pravidelných. Pro výčep nebo maloprodej bez povolení vyměří se dávka jednou padesátinou roční sazby

třetí třídy a to za každý třeba započatý týden.

Lékárny mohou prodávati léčivá vína, lihové léky a nápoje bez povolení, pokud jsou uvedeny v seznamu léčiv.

Vyměřovací období je tříleté. Sazby určí a vetřídění provede finanční úřad I. stolice za pomoci obcí. Vetřídění a sazbu oznámí pak stranám. Proti tomuto rozhodnutí je možný rekurs do 8 dnů k reklamační komisi. Do rozhodnutí reklamační komise možný opět rekurs do 8 dnů k ministerstvu financí.

Změna dávky ve vyměřovacím období může nastati, změní-li se ráz obchodu (rozšíření, přenesení obchodu a pod.).

Povolení zaniká zřeknutím, smrtí (vdova [vdovec] může provozovati vdovským právem neb s jejím souhlasem člen společné domácnosti, ohlásí-li to do 15 dnů) a odnětím. Nesplatná dávka se pak vymaže od čtvrtletí, jež následuje po nastalé skutečnosti.

Výčep a prodej lihových nápojů podléhá důchodkové kontrole. Přestupky proti předpisům trestají se pokutou od 2—200 Kč, v případě nedobytnosti náhradním trestem vězení. Současně lze odejmouti i povolení.

Literatura.

Funk: „Finanční věda“; Drachovský: „Přehled finančního hospodářství v Československé republice“; Vencálek: „Finanční universum“.

Václav Dvořák.

Daň výdělková všeobecná

viz Přímé daně.

Daň výdělková zvláštní

viz Přímé daně.

Daň z vyššího služného

viz Přímé daně.

Daň ze zapalovadel.

Zavedena čís. nař. č. 278/1916 ř. z. (prov. nař. min. fin. č. 279/1916 ř. z.), československé značky pro zapalovače stanoveny nař. č. 519/1919 Sb., její platnost rozšířena na Slovensko zák. č. 550/1919 Sb. (prov. nař. č. 551/1919 Sb.) a na Podkarpatskou Rus zák. č. 316/1921 Sb. (prov. nař. č. 317/1921 Sb.).

Této spotřební dani podléhají: a) zápalky všeho druhu, b) zapalovače. Pokud

jde o výrobky domácí, platí ji výrobce při vyklizení z výroby (odst. 1., § 5, cit. čís. nař.) nebo svobodného skladiště do vnitrozemského obchodu, jenž sám jest pak volný, pokud pak jde o výrobky cizozemské, platí ji příjemce při celním odbavení u vstupního celního úřadu (upraveno nař. min. fin. č. 58/1917 ř. z.). Výroba zapalovadel (i krabiček na sirky atd.) podléhá důchodkovému dozoru, taktéž i zásilky, doprava a uskladnění nezdaněného zboží.

Sazba (§ 1 cit. čís. nař.): a) u zápalek sirných 2 h za každých 90 kusů nebo jich zlomek v jednom balení, b) u zápalek ostatních 2 h za každých 60 kusů nebo jich zlomek v jednom balení a c) u zapalovacích svíček 10 h za každých 60 kusů nebo jich zlomek v jednom balení. Dají-li se sirky rozškrtnouti na obou koncích, jest sazba dvojnásobná.

U zapalovačů činí sazba (§ 8 cit. čís. nař.): a) u zapalovačů kapesních do váhy 25 g 50 h za kus, b) u kapesních zapalovačů těžších 1 Kč za kus a c) u stolních a nástěnných 3 Kč za kus.

Zdaněné zápalky se označují daňovými známkami (banderolami), zapalovače se opatřují trvalými známkami, podobajícími se známkám puncovním.

Výnos daně činil v r. 1926 (dle stát. záv. účtu) 18,961.429 Kč, dle rozpočtu na r. 1927 19,906.000 Kč, na r. 1928 10,011.000 Kč.

Literatura.

Heinrich Konrad: „Handbuch des österreichischen Finanzverwaltungsrechtes“, Nachtrag 1916, Vídeň 1916, str. 45; Dr. J. Drachovský: „Přehled finančního hospodářství v Československé republice“, Praha 1922, § 33.

Jan M. Novotný.

Daň ze zbroje a z lovu,

zavedené zák. čl. XXIII/1883, jsou vybírány na Slovensku a v Podkarpatské Rusi ve prospěch státu. Byly a jsou zařazovány ve státních rozpočtech mezi daně přímé, podle svého účelu však se jeví býti doplňkovými daněmi nepřímými, jimiž má býti daňově vykořisťován konsum důchodu k účelům loveckým. Mají tedy stejný předmět jako t. zv. autonomní taxy z honebních lístků v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, avšak berniční zatížení těmito taxami jest nepoměrně vyšší. Přes nepatrný výnos d-ě ze z. a z l., prelimitovaný na r. 1927 částkou 375.000 Kč, mají obě tyto daně